

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΡΩΣΜΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

Συνδρομή προπληρωτέα
Ἐν Ζακ. Ἐπαρχ. Ἐξωτ.
Ἔτη. 5 7 8
Ἐξάμ. 3 4 4
Τρίμ. 1,50 2 . .

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

Πᾶσα αἵτησις
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν

«ΜΟΥΣΩΝ»

Ὀδὸς Ἀγίου Διονυσίου 4)

Ζάκυνθος

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΠΕΤΡΟΥ Α. ΓΚΥΣ

Δύο τῶν λογίων συναδέλφων, οἱ κ. κ. Ν. Βέης καὶ Σ. Δε-βιάζης, ὁ μὲν δι' ὀλίγων, ὁ δ' ἐκτενέστερον, ἐπραγματεύθησαν (1) ἐσχάτως περὶ τοῦ γνωστοῦ γαλάτου καὶ φιλέλληρος Πέτρου Αὐγουστίνου Γκὺς. [Guys]. Ὁμολογοῦμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι παρὰ τὰς ἐρεῦνας μας εἰς τε τὸ δημόσιον ἀρχειοφυλακεῖον καὶ εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς καθ' ἡμᾶς δυτικῆς ἐκκλησίας, ὅχι μόνον ἀφ' ἧς ὁ κ. Βέης ἐθίξε τὸ ζήτημα περὶ τοῦ χρόνου τῆς θανάτου τοῦ Γκὺς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐδημοσιεύμεν βραχὺ περὶ αὐτοῦ σημείωμα ἐν τῷ ἡμετέρῳ Λεξικῷ, (2), δὲν κατωρθώσαμεν ν' ἀνεύρωμεν τὴν ἀποβιώτηριον ληξιαρχικὴν πράξιν τοῦ ἀνωτέρω γαλάτου, παραδεχθέντες τὴν παρὰ τοῦ Ἐ. Λούντζη ἀναγραφομένην. Οὐχ ἤτον καὶ δὲν ἀπελπιζόμεθα εἰς τὰς ἐρεῦνας μας, τούναντίον μάλιστα ἔχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι ὅχι μόνον τὴν ἀποβιώτηριον πράξιν, ἢ ἄλλο τι σχετικὸν πρὸς τὸν θάνατον τοῦ Γκὺς, ἀλλὰ καὶ ἄλλα διασαφηνίζοντα τὰ τὴν ἐν Ζακύνθῳ διαμονὴν του διὰ τῶν ἐρευνῶν μας σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἐπιτύχωμεν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιθυμοῦντες καὶ ὅλως ἄγνωστον,

ὡς πρὸς τὸν βίον τοῦ μεγάλου φιλέλληρος, νὰ γνωρίσωμεν τοῖς ἐνδιαφερομένοις, δημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω ἐπίσημον ἔγγραφον, ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γκὺς ὑπογεγραμμένον, ὡς ἔχει ἰταλιστὶ μετὰ μεταφράσεώς μας εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς, χάριν τῶν μὴ εἰδότεων τὴν ἰταλικήν, καὶ τὸ ὅποιον ἔγγραφον εἶνε αἵτησις τοῦ Γκὺς πρὸς τὸ τότε Συμβούλιον Ζακύνθου, ἢ ὅποια καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

«Spte Conclave

»Pietro Agostin Guys partito di Francia avanti il tumulto della Rivoluzione per continuare il suo viaggio nella Grecia, già stampato, è andato in »Constantinopoli col figlio maggiore dell' Ambasciatore di Francia S. r. C. te di Choiseul Goaffier suo »protettore, attualmente uno degli principali della »Corte Imperiale di Pietroburgo: il d. to Guys cittadino di Atene secondo l' attestato che si conserva, »sottoscritto da tutti gii Arconti, e principali di »quella Città, obbligato di fermarsi in Zante, avanti »di ritornare nella sua Patria, e oggi necessitato di »soggiornare ancora, deve ricorrere alla vostra clemenza per ottenere la permissione in riguardo »della sua troppo notavi avanzata età, e del suo grave incomodo, per cui non è in istato per opinione »de' medici d' imbarcarsi in questa stagione, e poi »andar per terra, di aspettare una migliore, e miglior tempo, per aver un incontro opportuno e diretto, se Dio Sig. re gli concede la vita. Tale permesso ve lo domanda anche per il suo fedele domestico Andrea Duplan nato non Francese in

Σημ. (1) «Παναθηναϊα» τεύχη 152 καὶ 178.
(2) Δ. Ζώη. «Λεξικὸν φιλολ. καὶ ἱστορικὸν Ζακύνθου». Τόμ. Α' —σελ. 190 ἐν λέξει: Γκὺς.

»V i z a n diocesi di S. Paolo tre Castelli:
«ed il sottoscritto rifuggiato nella Casa di un Santo
»Vescovo, appresso dell'Altare, e della tomba, sup-
»plicandovi richiede ottimi Giudici la vostra umanità
»e pietà.

22 9bre 1798 S. N.

GUYS.»

addi 12 Nov.e 1798 S. V.

Prntato, letto ed approvato in Conclave con
tutti li voti in numero vent'otto.

«Η μετάφρασις έχει, ὡς ἐξῆς·

«Ἐντιμον Συμβούλιον,

«Ὁ Πέτρος Αύγουστινος Γκὺς ἀναχωρήσας ἐκ
»Γαλλίας πρὸ τῶν ταραχῶν τῆς ἐπαναστάσεως πρὸς
»συνέχειαν τοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα ταξειδίου σου, ἥδη
»δημοσιευθέντος, μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν
»μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ γάλλου πρέσβεως
»Κ.ου Κόμ. di Choiseul Goaffier προστάτου του,
»ἐνδὲς δὲ τῶν ἡδὴ προϋχόντων τῆς αὐτοκρατο-
»ρικῆς Αὐλῆς Πατριούλεως. Ὁ ρηλαῖς Γκὺς πο-
»λίτης Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ διατηρούμενον πιστοποιη-
»τικόν, παρ' ὅλων τῶν Ἀρχόντων τῆς πόλεως ἐ-
»κείνης υπογεγραμμένου, ὑποχρεούμενος νὰ παρα-
»μείνῃ ἐν Ζακύνθῳ πρὸ τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐ-
»πανόδου του καὶ νῦν εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἀνάγ-
»κην νὰ διατρίψῃ εἰσέτι, ὀφείλει νὰ προστρέξῃ εἰς
»τὴν ὑμετέραν ἐπιείκειαν, ὅπως τύχῃ τῆς ἀδείας
»διὰ τὸ γνωστὸν ὑμῖν λίαν προκεχωρηκὸς τῆς
»ἡλικίας του καὶ τοῦ ἐντεῦθεν ὀχληροῦ ἐμποδίου
»του, οὗ ἕνεκα δὲν εἴνε εἰς θέσιν, κατὰ τὴν γνώμην
»τῶν ἱατρῶν, νὰ ἐπιχειρήσῃ ταξίδιον ἐν τοιαύτῃ
»ἐποχῇ καὶ μεταβῇ κττόπιν πεζῇ, νὰ περιμεί-
»νῃ εὐθετωτέραν περίστασιν καὶ τύχῃ καταλλή-
»λου πρὸς τοῦτο εὐκαιρίας, ἐὰν ὁ Θεὸς τῷ χαρίσῃ
»ζωὴν. Τοιαύτην ἀδειαν ἐξαιτεῖται καὶ διὰ τὸν πι-
»στόν ὑπὸ τὴν τοῦ Ἀνδρέαν Δυπλάν, γεννηθέν-
»τα οὐχὶ γάλλου ἐν Vizan, ἐπισκοπὴν τοῦ S Pao-
»lo tre Castelli ὁ δὲ υπογεγραμμένος καταφυγὼν εἰς
»τὴν οἰκίαν Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου, πληροῦν
»τῆς ἀγίας Τραπεζῆς καὶ τυμβογέρων ἡδὴ ἱε-
»τεῶν ὑμῶν, ἀριστοὶ Κριταί, ἐξαιτεῖται τὴν ὑ-
»μετέραν φιλανθρωπίαν καὶ εὐσπλαγγνίαν,

» Τῇ 22α Ν)βρίου 1798 ἐ. ν.

ΓΚΥΣ.»

Τῇ 12 Νοεμβρίου 1798 ἐ.π.

Παρουσιασθεῖσα (ἡ αἰτησις αὕτη) καὶ ἀναγνωσθεῖ-
σα, ἐπεδοκιμάσθη παμφηρεῖ διὰ φήφων 28 ἐν τῷ
Συμβουλίῳ.

ΛΕΟΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ.

Ο ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

«Ποῦ πᾶς, φτωχὲ τραγουδιστῇ,
μονάχος τέτοια ὄρα;
δὲν βλέπεις πόση συγγενιὰ
μαύρη εἶναι ἡ νύκτα καὶ βαρειά,
δὲν σὲ φοβίζει ἡ μπόρα;;;

«Ὅλοι κοιμοῦνται ταιριαστὰ,
κάνεις στὸ δρόμο βγαίνει,
ἐσὺ ποῦ πᾶς, τραγουδιστῇ,
σ' αὐτῇ τῇ νύκτα τῇ φρικτῇ
ἡ τύχη... ποῦ σὲ στέρνει;;;

«Ἡ λύρα σου τῇ δυστυχίᾳ,
τὸ πόνο τραγουδαί,
πῆς μου τὸ δάκρυ σου γιατί
ποτίζει ἀδιάκοπα τὴ γῆ
ἀπ' ὅπου καὶ ἂν περνάει;;;

«Ἀκόμη δὲν ἀπόστασες
τραγούδια γ' ἀραδιάξῃς
μὲ κείδ' τὸ πένθιμο σκοπὸ
ὅπου λυπᾶμαι νὰ 'στὸ π' ὦ
πόσες καρδιές σφίξεις;;;

«Πῆς μου, φτωχὲ τραγουδιστῇ,
τὴ νύκτα ποῦ πλανᾶσαι;
τ' ἄγριου χειμῶνα τὰ στοιχεῖα
ὅπου κτυπιοῦνται σὰ θεοῖα
πῆς μου... δὲν τὰ φοβάσαι;;;

«Ἀστράφτει, βρέχει καὶ βροντᾷ,
κατακλυσμὸς καὶ ἀντάρα
σ' αὐτῇ τῇ νύκτῃ τῇ βαρεῖᾳ
γιατ' ἔχεις μόνῃ συντροφιά
τῇ πένθιμῃ κιθάρα;;;

«ὦ!! τσάκισέ τὴν τώρα πλεῖα
γιατὶ μαζί μὲ σένα
κλαῖνε ὅσοι ἔχουνε καρδιά
στὴ μαύρη τους τὴ συμφορὰ
ὄνειρα... περασμένα!...»

«Τὰ εἶπα στὸ τραγουδιστῇ
καὶ ὁ πόνος μὲς τὰ στήθη
μ' ἔδερε ἀπὸνα σκληρὰ
σὰν μὲ κατὰρα τρομερὰ,
καὶ κείνος μ' ἀπεκρίθη·

«Τοῦ χειμῶνα δὲν φοβοῦμαι τὰ στοιχεῖα
π' ἀπλώνονται μὲ λύσσα δλόγγρά μου,
ἔχω στὰ στήθη καμίνια ἀπὸ φωτιά
περὸ μαύρη ἀπ' τὸν ἄδη τὴ καρδιά μου.

Τ' εἶναι γὰρ μέγα ἡ μπόρα, ἡ ἀστραπὴς,
τ' ἄγρια στοιχεῖα νὰ δερνοῦν τὸν κόσμον,
ἀλλ' ἐγὼ μὲ τὴν κιθάρα μου
ἐν τῇ νύκτῃ τῇ φρικτῇ
ἐν τῇ νύκτῃ τῇ φρικτῇ
ἐν τῇ νύκτῃ τῇ φρικτῇ

Μπροστά στο πόνο εκείνον το βαρύ
που αισθάνεται η άχαρη ψυχή μου;;;

Ίσως θά είδες στη ζωή σου μιὰ στιγμή
τὴ τύχη σου σὲ σένα νὰ γελάση
Ἄλλ' ἂν σὲ μένα ἐγέλασε ποτὲ
τὸ γέλοιο ἡ κιό σὲ λύπη ἔχει ξεσπάσει.

Γι' αὐτὸ τὴ νύκτα πάντα περπατῶ
καὶ δέρνουμε μὲ τ' ἄγρια τὰ στοιχεῖα.
Ἔτσι εἶναι ὁ κόσμος, ἄλλοι εἶναι εὐτυχεῖς
καὶ γὼ μονάχα ζῶ, στὴ δυστυχία...

Ἐφύγανε ἀπὸ μένα νῆ χαρὰς
ὁ κόσμος ὅλος χάθηκε γιὰ μένα
Χτυπάτε με, ἀτρόμητα στοιχεῖα
ὁ ἄτυχος δὲν σκιαζεται κανένα».

Τὰ εἶπε αὐτὰ ὁ τραγουδιστὴς
καὶ ἐχάθη στὸ σκοτάδι
καὶ ἀφῆκε μιὰ ἀναστεναξιά
ποὺ βγήκε μέσα ἀπ' τὴ καρδιά
πορὸ μαύρη ἀπὸ τὸν ἄδη...

ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΕΠΟΠΟΙΪΑΣ

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Α'.

Τὸ γενναῖον Ἑλληνομακεδονικὸν σῶμα τοῦ καπετάν—
Κρόμπα εὐρίσκεται ἐν πορείᾳ καὶ οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὸ
ὄκτω ἀδελφοὶ θαδίζοντες μὲ ἔθμα τακτικὴν πλὴν ἐσπευ-
σμένως ἀνέχονταί λόφους, χαράδρας καὶ ὑψώματα, πε-
τῶνες πολλοὺς ἢ τρέχοντες.

—«Ποῦ πηγαίνετε μὲ τόσην βίαν καὶ ταχύτητα, φίλοι
μου; τοὺς ἐρωτᾷ γέροντες ἱερεῖς.

—«Δὲν πηγαίνουμεν καθόλου, ἀπαντᾷ ὁ γενναῖος ἀρχη-
γὸς ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τοῦ σεβασμοῦ ἱερέως καὶ δὲν
δὼν διαταγὴν εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτὸν ἄνδρας νὰ
σταματήσωσιν, ὅπως καταπατήσωμεν ἀδίκως καὶ λεηλα-
τήσωμεν γειτονικὰς καὶ ξένας χώρας, δὲν πηγαίνουμεν
ὅπως ἐπιφέρωμεν καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν εἰς ξένους τό-
πους καὶ κάμωμεν ὥστε τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα νὰ γίνῃ
μισητόν. Ὅχι! Πηγαίνουμεν εἰς τὸ Πετάλινον τοῦ Μορι-
χόβου τῆς Μακεδονίας ΜΑΣ, τὴν ὁποίαν προέβαλλον ἐξ
ὧλων τῶν μερῶν ξένη συμμορίαὶ θαρσύνων καὶ λεη-
στάνταρτων εἰσβαλοῦσαι ἐντὸς τοῦ ἑλληνικωτάτου ἐ-
δάφους διὰ νὰ τὴν καταλάβωσι· τοῖς ἐξηγέρθημεν διὰ
νὰ ὑπερασπισθῶμεν αὐτὴν καὶ νὰ ἀποδιώξωμεν ἐκ ταύτης
τοὺς Βουλγάρους τοὺς ληστές αὐτοὺς καὶ τὸ δυνεῖδος
τοῦ εἰσαυτοῦ αἰῶνος... Παιπούλη μου, δός μας ἐξ ὧλης τῆς
ψυχῆς σου τὴν εὐχὴν σου!...

Καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἐκ νέου ἐκκι-
νήσεως καὶ τὰ παλληκάρια τοῦ ἠκολούθησαν αὐτὸν πε-
τῶνα...

Β'

Ἄλλὰ ποῖον εἶναι ἐκεῖνο ἐκ τῶν παλληκαρίων τοῦ κα-
πετάν-Κρόμπα, ὅπερ εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ του,
ὅπως ἐκ νέου ἐκκινήσῃ, τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ σώμα-
τος προπορευόμενον αὐτοῦ καὶ σπεύδον νὰ φθάσῃ ταχύ-
τερον ἐκεῖ ὅπου τὸ καθήκον καὶ ἡ γενναία κορδία δι' αὐτὴν
ἐπιζητεῖ καὶ ἐπιδίδωκεν;....

Εἶναι μὲν οἱ εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, κατάγεται ἐκ τῆς πο-
λυτίμου γῆς, ἥτις ἔδωκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μας τὸν ἀπαγ-
χονισθὲν Πατριάρχην Γρηγόριον τὸν Ε'. ἔχει ἐκπλη-
ρώσει τὴν πρὸς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα του ὑποχρέωσιν
του καὶ τὸ καθήκον του, ὑπηρετήσας ἐξαιρέτως καὶ κα-
νονικώτατα τὴν στρατιωτικὴν διετὴ θητείαν του, ἔχει κο-
πιάσει καὶ πολὺ μοχθήσει, ὅπως, ὡς βιοπαλαιστὴς ἐπὶ
μακρὰ ἐτη βιωθήσῃ καὶ συντηρήσῃ τοὺς γονεῖς του, ἀ-
ναβήσῃ δὲ, ἀναπτύξῃ καὶ μεγαλώσῃ τοὺς μικροτέ-ρους του
ἀδελφούς καὶ ἡμέραν τινὰ κατὰ τὸ 1904 εἶπεν εἰς τὴν μη-
τέρα του :

«Μάνα μου, χρυσὴ μου μανούλα, ἐγὼ φεύγω μακριὰ,
πολὺ μακριὰ· μὲ φωνάζει μία ἄλλη μάνα, ἥτις κινδύ-
νευσι· σὺ δὲν ἔχεις φόβον πλέον νὰ ὑποφέρῃς καὶ νὰ στε-
ρηθῇς ἀπὸ τίποτε, καθότι τὰ ἄλλα σου παιδιὰ ἐμεγά-
λωσαν... Πλὴν, φίλησέ με, δός μου τὴν εὐχὴν σου καὶ
χαῖρε ! ! !

Καὶ παρ' ὅλην τὴν ἀντίστασιν τῆς καὶ τὰ δάκρυά της
ὁ Ἡλίας Παππαθανασίου ἐσπευσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν
ὅπως ὑπερασπισθῇ ταύτην καὶ ἐκ δεικθῇ τὸ τόσον
ἀδίκως χυθὲν αἷμα τῶν ὁμοεθνῶν του ὑπὸ τῶν βαρβάρων,
τῶν ληστῶν καὶ τῶν αἰμοδόρων θηρίων.

Ἐκτοτε ὁ Ἡλίας ἀπέστειλε τακτικώτατα πρὸς τὴν
γλυκίαν του μητέρα εἰδήσεις του. Εὐγε ! εὐγε ! χρυσόπαι-
δο, σὺ τὸ ὁποῖον ἐκπληροῖς ταυτοχρόνως δύο μεγάλα κα-
θήκοντα, σὺ τὸ ὁποῖον ἐνώνεις ἐν τῇ αὐτῇ ἀγάπῃ τὴν μη-
τέρα σου ἥτις σὲ ἐγέννησε, καὶ τὴν ἄλλην μητέρα, τὴν
πατρίδα σου, τὴν προσφιλεῖς καὶ πολυδακρυομένην Ἑλ-
λάδα μας !... Ἀχ ! Ποτέ, ποτέ δὲν θὰ σὲ ὑπομονήσω-
μεν. . . .

Γ'.

Τὸ σῶμα τέλος τῶν τῆς Μακεδονίας μας ὑπερασπι-
στῶν καὶ συνάμα ἐκδικητῶν—μαρτύρων ἐφθασεν εἰς τὸ
Πετάλινον, κατάκοπον ἐκ τῆς ἐπὶ τόσας ὥρας ἐσπευσμέ-
νης πορείας του.

Ἀμέσως τίθεται ἐπὶ τὸ ἔργον καὶ τοποθετεῖται, ἐπει-
δὴ ἦτο μεγίστη ἀνάγκη, εἰς θέσιν μάχης, ἥτις καὶ ἀρ-
χίζει.....

Οἱ ἐχθροὶ εἶναι πολλαπλάσιοι. Εἶναι ὀκτακόσιοι. Ἐ-
νας ἔχει ἐναντίον του ἑκατόν.

Καὶ ὅμως οἱ ὀκτὼ Ἑλληνες, τὰ ὀκτὼ παλληκάρια τοῦ
καπετάν-Κρόμπα καὶ τοῦ καπετάν Φαρμάκη δὲν ἀποδει-
λιῶσιν, οὔτε ὑποχωροῦσιν, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσι νὰ ἀγωνί-
ζωνται, νὰ ἀμύνωνται καὶ νὰ μαχῶνται καρτερικώτατα
τραγουδοῦντες καὶ ἐθαρρύνοντες ἀλλήλους.

Παρατηρήσατε: Ὑπὸ τοὺς ἀπείρους καὶ ἀναριθμήτους
πυροβολισμούς καὶ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐφοδούς τῶν ἐχ-
θρῶν τὸ μικρὸν σῶμα ἤλαττώθη κατ' ἀριθμὸν πολὺ. Καὶ
ὁ καπετάν Κρόμπα καὶ ὁ καπετάν Φαρμάκης ἐπληρώθη σοβαρῶς, καὶ οἱ ἄλλοι ὑπερα-

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς 20ετούς

ΕΛΕΝΗΣ ΤΣΟΥΛΟΥΦΗ

ὑ π ο

Φ. Ρ. ΚΑΡΡΕΡ

Τὸ στερνὸ της χαμόγελο.

Ἄργα τὰ σήμαντρα
Ἦχολογᾶνε
Βαρεῖα νεκρώσιμα
Βαρύν, κτυπᾶνε,
Σὰν νὰ μᾶς λέγουνε
Κλαῦτε καὶ σεῖς.

Κλαῦτε, π' ἀπέθανε
Τέτοια εὐμορφία,
Ρόδο δλόδροσο
Κι' ὄλο εὐωδία
Ὅπου ἐστόλιζε
Τῇ μαύρῃ γῇ.

Τῇ καταβύσανε
Ἀπὸ τὸ δῶμα,
Τέσσεροι κλαίωντας
Κ' εἶχε στὸ στόμα
Γλυκὸ χαμόγελο
Ἀγγελικό.

Εἰς τὰ δλόασπρα
Ἦταν ντυμένη,
Στὸ λαμπρὸ μέτωπο
Στεφανωμένη,
Μὲ νερατσάνθια
Παρθενικά.

Ρόδα καὶ λούλουδα
Εἶχαν γεμίσει
Τὸ νεκροκράββατο,

Ποῦ, ὦϊμέ! θὰ κλείσῃ,
Τ' ὄραϊο τὸ σῶμά της
Παντοτεινά.

Βαθυὰ στενάζανε
Ἀπελτισμένα,
Τὰ μαῦρα ἀδέλφια της
Τὰ πικραμένα,
Ἀπὸ ἐγκάρδια
Θλίψι πολλή.

— Πῶς δὲν λυπήθηκες
Νὰ μᾶς ἀφήσῃς,
Χρυσὴ ἀδελφοῦλα μας,
Καὶ πᾶς νὰ ζήσῃς
Σὲ κόσμῳ ἄλλονε
Μακρυνὰ πὸ μᾶς.

Μήπως σ' ἐτρόμαξε
Ἡ ὄρφανιά μας
Κι' ἔφυγες γλήγωρα
Τῇ κατοικιά μας,
Ἵσως βαρέθηκες
Τέτοια ζωή!

Ἐφεγγες κι' ἔλαμπες,
Μέσα 'ς τὸ σπῆτι
Σὰν τὸν δλόφωτο
Ἀποσπερίτη,
Καὶ τὸν γλυκύτατον
Αὔγερινό.

Ἦσουν βασίλισσα,
Καμάρι, φῶς μας,
Καὶ σ' ἐλατρεῖαμε
Ὡσὰν Θεό μας,
Εἰς τὴν ὄρφανιά μας
Ἡ μόνη ἐλπίς.

Τώρα ποῦ ἔφυγες,
Γλυκερά Ἐλένη,

Σ' ἐμᾶς τοὺς δύστυχους
Ἄλλο δὲν μένει,
Παρὰ νὰ κλαίουμε
Ὀλημερνά.

— Ὅχι! λὲς κ' ἔλεγαν
Τὰ χλωμά χεῖλη
Τ' ὄραϊου της στόματος,
Κι' ἂν μὴν ὠμίλει,
Πάντα, ἀδελφάκια μου,
Σᾶς ἀγαπῶ.

Ἦλθε δ πατέρας μας
Μὲ τὴν μητέρα,
Ἀπ' τὰ οὐράνια
Νὰ πάω πέρα,
Ἦτο τὸ πρόσταγμα
Ἀπὸ ὕψηλά.

Τοὺς ἐσυνόδευαν
Παλλ' ἀγγελούδια,
Π' εἶχαν στὰ χέρια τους
Ἄσπρα λουλούδια,
Καὶ εἰς τὸ μέτωπο
Ἄστρο λαμπρό.

Ὡς τῇ θεῖα, μ' ἔσφιξαν
Τὴν ἀγκαλιά τους,
Καὶ μὲ τραβήξανε
Στὴν συντροφιά τους,
Μὲ χίλι' ἀμέτρητα
Γλυκὰ φιλιὰ.

Καὶ τὸ χαμόγελο
Ποῦχα στὸ στόμα,
Πρὶν μὲ σκεπάσουνε
Μὲ μαῦρο χῶμα,
Ἦτο χαμόγελο
Ὅλο γιὰ σᾶς.—

2 Ἰαν. 1909

(ΣΔΜ. Ἀληθῆ νομίζομεν ὅτι παρέχομεν ἀπόλαυσιν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώστῃς δημοσιεύοντες τὸ ἀνωτέρω ἀριστοῦργημα τοῦ σεβαστοῦ φίλου καὶ πολυτιμοτάτου τῶν «Μουσῶν» συνεργάτου κ. Φ. Ρ. Καρρέρ γραφέν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς πολυκλυέστου γυναικαδέλφης ἡμῶν δ)δος Ἐλένης Π. Τσουλούφη. Ὁ ἄωρος καὶ σκληρὸς θάνατος ἐπιχαρίτου καὶ σεμνῆς κόρης μετ' ἀφοσιώσεως υἱικῆς καὶ αὐταπαρνήσεως περιποιηθείσης ἀσθενοῦσαν ἐκ μεταδοτικοῦ νοσήματος καὶ ἀποθανοῦσαν ἐσχάτως αὐτῇ μητέρα κατέθλιψε τὴν κοινωνίαν μας, ἥτις ἀθρόα ἐσπευσε ν' ἀσπασθῇ ἐν συγκινήσει τὸν νεκρὸν της ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ φερέτρου, ἐν ᾧ, ὥσπερ κοιμωμένη ἡ εἰκοσαετής νέα ἐφαίνετο ἀποχαϊρετώσα τὴν νεότητά διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ὠχρῶν χειλέων της ἐπανθούντος γλυκυτάτου χαμόγελου. Ἐντεῦθεν ὁ λόγιος φίλος κ. Καρρέρ ἔσχε τὴν πρώτην ἐμπνευσιν, ἥτις ἔδωκεν ἡμῖν τὸ ἀνωτέρω ἐξίσαιον ἐλεγείον, ἐν ᾧ ἡ ἐμπνευσις, τὸ πάθος, τὸ αἰσθημα, ἡ τρυφερότης, αἱ ἀπαρχμίλλαι εἰκόνες, οἱ ρέοντες καὶ ἀρμονικώτατοι στίχοι καὶ πρὸ πάντων ἡ ἑλληνικὴ ἀπλότης καθιστῶσι τοῦτο ἐκ τῶν ἀριστοῦργημάτων, ἅτινα οὐδέποτε ἀποθνήσκουσι καὶ ἅτινα ἀδύνατον νὰ μὴ ἀποσπῶσιν ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει ἄφθονα καὶ θερμὰ τὰ δάκρυα. Αἱ πενθοῦσαι οἰκογένειαι τῆς ἀλησημονήτου κόρης ἐκφράζουσι δι' ἡμῶν τῷ κ. Καρρέρ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας των, αἱ δὲ «Μουσῆς» τὰ εἰλικρινέστατα καὶ φιλικώτατα αὐτῶν εὐγε).

σπασαί τῶν τῆς πενθίδος μας ὁρίων καὶ ἱερῶν καὶ ἐκδικηταὶ τῶν φόνων καὶ τῶν φοβερῶν κακουργιῶν καὶ τρομερῶν καταστροφῶν καὶ λεηλασιῶν κείνται ἐπὶ τῆς γῆς τῶς! ! !
τεθέντες ἐκτὸς μάχης.

— Ὡς τῇ θεῖα, μὲν, ἦλθα, διότι θὰ μείνης ὁλομόνυχος ἐν τῷ μίσῳ τῶν ἐχθρῶν! ! ! Ἡμεῖς, ἡμεῖς, γλύ-
Οὐχί! ὅχι! ! ! !

Κεφαλήν διδάκαλος ἐν Ζακ. (1786) —
 'Ορ. κώδικα ν. 'Αγ. Πάντων σ 113 καὶ
 'Ηλ. Τσιτσέλη καὶ Κεφ. Σύμμικτα σ-489)
 — Μοσκοπουλῶς = Πωλῶ ἀντικεί-
 μενόν τι ἀντὶ μεγάλῃς τιμῆς.
 — Μόσχος (δ. ἱ. muschio) = 'Ανόδ-
 τι εὐώδης καὶ εἶδος κρώματος πολυτε-
 λείας. ('Ορ. καὶ λ. Μόσχου).
 — Μοσκοσάπουνο (τό) = Σάπων
 εὐώδης.

— Μοσκούλα (ἡ) = Ὑποκορ. τῆς λ.
 Μοσκιδά (ζήθους) || — Μ. = Οἶκ. ἐκ Πι-
 λοπον. ἐν Ζακ.

— Μόσκους! = Πρὸς νήπιον, ὅταν
 ἐξηγωνται.

— Μοσκόφλερο (τό) = Εἶδος μεγα-
 νῆς σταφυλῆς.

— Μόστρα (ἡ ἱ. mostra) = ('Επι)
 δεῖγμα.

— Μόστρο (τό ἱ. mostro) = 'Εκτρο-
 μα, τέρμα.

— Μοσχόπυλον = 'Οἶκ. ἐν
 Ζακ.

— Μόσχων = Οἶκ. ἐκ Λακεδαιμό-
 νος ἀκμαζούσα τῇ ἐξέκτα, ἥς ὁ
 'Ιωάννης ἐλληνιστὴς διδάξας ἐν 'Ιτα-
 λίᾳ ἐπιτυχῶς ἀπέθανε μεσοῦσης τῆς
 τῆς ἐκταδός. Τούτου οἱ υἱοὶ Γεώργιος
 καὶ Δημήτριος ἐκλήθοντο τὸν ἐλ.

λην λόγον, ὁ μὲν ἐν Κεράρεα χρημα-
 τίσας καθιγητῆς τῆς ἱατρικῆς καὶ
 ρητορικῆς, ὁ δὲ ἐν 'Ενελτ καὶ Φερρά-
 ρα γράψας ἐλεγείας, ἐπιγράμματα καὶ
 αὐτοβίαι. Μεταφωτισμένης τῆς εἰσεγ-
 ἐν Ζακ. οἱ Μόσχοι, Γεώργιος καὶ
 Δημήτριος, μετῆρχοντο τοῦ ἀγιο-
 γράφου, ζωγραφίσαντες τὰς τοιχογρα-
 φίας τοῦ ἐν τῇ πόλει ν. τοῦ ἀγ.
 'Ιωάννου τῶν Λογιστῶν τῷ 1606, κα-
 τὰ τὴν σωζομένην ἐπιγραφὴν. — Νικό-
 λαος, υἱὸς τοῦ Δημητρίου, ἀκμάσας περὶ
 τὸ 1670, εὖ σώζονται εἰκόνες ἐν τῷ ν. τῆς
 Θ. Περανερωμένης — Λέων, ἡ 'Ηλίας
 μετῆρχο εὐδοκίμως τὸν ἀγιογράφον,
 μεσοῦσης τῆς 15' ἐκατοστατηρίδος,
 χρηματίσας καὶ διδάσκαλος τοῦ Πανα-
 γιώτου Δεξερᾶ. ('Ορ. καὶ Σάθαν
 «Νεοελληνικὴ Φιλολογία» 1868-σ. 24,
 95, 130 καὶ 132 — Κατραμῆν α. Φ. λ.
 'Ανάλεκτα» σ-455. — Χ. ἐν «Μού-
 σαις» ἀρ. 376 καὶ «Πανακοθήκην» ἀρ.
 86 τοῦ 1908).

— Μότα = Οἶκ. ἐν Ζακ. (1683). ||
 — Μ. = Τον. ἐν τῷ προσαείφω Καλα-
 μάκι, ἐνθα γίνεται κυνήγιον πτηνῶν
 (νιρποκυλίων, μπεκανότων κττ.)

— Μοτzenίου = ('Ορ. λ. Μοτσε-
 νίου).

— Μοτίδο (τό ἱ. motivo) = Κίνημα.

— Μοντεσάντου (1664. 'Ορ. λ.
 Μοντασάντου).

— Μονιζέλες = Οἶκ. ἐν Ζακ.
 (1727).

— Μόντι* (Monti) = Οἶκ. ἐν Ζακ.
 ἐξ 'Ιταλίας ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν
 τῇ Χρυσείδω (1576).

— Μοντίστρα ('Ορ. λ. Μοδίστρα).
 — Μόντο* (ἱ. mondo) = Κόσμος.

Μ. = 'Ονομα ἱερωνύμου.

— Μόντου* (Mondo) = Οἶκ. ἐκ Πι-
 δμεντίου ἐν Ζακ. (1816).

— Μόρα (ἡ) = Αἰθίοψ, γυνὴ μεγάλ-
 χρους. || — Μ. = 'Ονομα κίγος, σύνθη-
 ρος περ' αἰγοδοσκείας. || — Μ. =
 Εἶδος περγίλου. || — Μόραις καὶ κα-
 τσίδαις = 'Γεωσιτα ἡ ἀπάντησις πρὸς
 τοὺς ὁμιλοῦντας ἡμῖν διὰ τοῦ Μωρέ.

— Μορατέλλης (Moratelli) 'Ιω.
 ἄννης-Βαπτιστῆς ἐκ Μοδένης τῆς
 'Ιταλίας καθιγητῆς τῆς φυσικῆς καὶ
 ἱταλικῆς φιλολογίας ἐν Ζακ. 'Απέθαν-
 εν ἐν Ζακ. καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ν. τοῦ
 ἀγ. Μάρκου τῇ 2 ἰουλ. 1818.

— Μορατζίδα (ἡ) = Σουκάμινον, μῶ-
 ρον. Καὶ εἶδος χόρτου, ἐξ οὗ γίνεται
 σαβός.

— Μορατζιδά (ἡ) = Σουκαμίνια,
 μωρέα ἡ μέλιαινα.

— Μοράτν* = Οἶκ. ἐν Ζακ. (1680).

— Μοργάντι* (Morganti) = Οἶκ. ἐκ
 Καλαβρίας ἐν Ζακ. (1842).

— Μόρδου = Οἶκ. ἐβραϊστὴς ἐν Ζακ.

— Μόρεος Γ. = Τοποτηρητῆς ἐν
 Ζακ. (1852).

— Μόρικος = Μελάγγρους.

— Μόρμου* = Οἶκ. ἐν Ζακ. ἐκ
 Ναυπλίου ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν
 τῇ Χρυσείδω (1572) || — Μ. Πέτρος
 πτ. Γεωργίου διοικητῆς Ζακ. ἀπεθ. τῇ
 1 φεβ. 1640. ('Ορ. καὶ λ. Μούρμουρ).

— Μορογάρω καὶ

— Μορογαρίζω (ἐκ τοῦ ἡμερηγῶ,
 ἡ ἐκ τοῦ λατ. moror) = Βραδύνω.

— 'Μορογγία (ἡ) = Αἰμορραγία
 (συνήθως τῆς μήτρας). (Αἱ ἱμπαρμικαὶ
 γυναῖκες δι' ἐπίσχυσιν αἰμορραγίας τῆς
 ρινὸς λένουσι τοῖς πασχούσι αἱματὶς
 ἀγγελοὶ 'εἴνα βουνὸ ἦτανε' ὁ ἕνας
 ἀνοίγει' ὁ ἄλλος κλεῖ καὶ ὁ ἄλλος τὸ
 Θίο πάρακαλει. Γαίτονες ἐζύμωσε, γαι-
 τόισσας δὲν εἶωσε, βρυσούλα πεντε-
 κάνουλη, μεγάλο θαμμά, μεγάλο
 στάμμα).

— Μορόγιαννου = Οἶκ. ἐν Ζακ.
 (1821).

— Μοραζίνν* = Οἶκ. ἐν Ζακ. ἐκ
 τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῇ Χρυσείδω
 (1572). || — Μ. Θωμάς τοῦ Φραγ-
 κίου = Στόλκωρος ἐν Ζακ. (1646).

- Μο(ν)οζίνι=Νομίτην ἐπὶ Ἐ-
νετοκρατίας ἡ παλιόν, μεταξὺ δὲ τοῦ-
του καὶ τοῦ ἰσπανικοῦ παλαιῦ ἡ τοῦ
Σιβηριανοῦ ὑπερχε διαφορά ἔτι.
- Μορόζου* (Moroso)=Οικ.ιταλ.
ἐν Ζακ. (1722).
- Μορόκακα (ὡς ἐπίρρημα, ἐκ τοῦ
Μοροπένω)=Ἐλαφρὰ δόξαθεοία.
- Μοροβίτης=Ἐῖδος σταφυλῆς.
- Μόρονο* (Ἡ λ. ἔπαινος παρὰ
Τουζέτη ἐν τῷ αἵματι ἐκ τοῦ ιταλ.
morono=Ἀσθενήσκουσιν.
- Μοροπουάδιο=Τοπ. εἰς περ.χ.
Ἐξωχώρ (1676).
- Μόρος (ir-moro)=Μιλαρ, αἰ-
θιοβ. Οὗτω καλεῖται καὶ τὸ ἔξωθι τοῦ
ν. τῶν ἄγ. Πάντων ὁπερ ἄλκιρον ἔχοντα-
μα τοῦ Μιτράνδ. || —Μ.=Καιρικί-
δος δαίμων ἐκπεδίων καὶ χακοποιῶν
τοῦ παϊδάς, ἐξ αὐ καὶ φρ. Θά σε
φάη ὁ μ.
- Μοριζάνε* =Οικ. ἐν Ζακ. ἐκ
Κρήτης (1674).
- Μόρου=Οικ. ἐν Ζακ. ἐκ τῶν
ἐγγεγραμμένων ἐν τῇ Χρυσόβιλλῃ
(1574) || —Μ. Τοπ. εἰς ἄνωτ. Σχολαρχί-
|| —Μ. ράχην=Τοπ. εἰς περ.χ. Ἄγ.
Διμητρίου (1679). || —Μόρος Φραγ-
κίσκος=Κοντόσταυλος ἐν Ζακ. (1504).

- “Ορ. καὶ λ. Μόρου).
- Μορουίτη=Τοπ. εἰς περ.χ. ὡς
Ορβανῶν.
- Μοροφίντο (τό. ir. muro fino.
Διζέρισμα οὐκίτις ἐκ σιβηριανῶν κέχρι-
σμένων διὰ δόξιστον)=Ἐυλόδοτος.
- Μοροχίλου* =Οικ. ἐν Ζακ.
(1682).
- Μόρσα (ἡ. ir. morsa. Ἐργαλ.
ἀρμηνηγανῶν). Σιγερτήριον.
- Μορόετο (τό) = Ἐργαλίον (ἐκ
ἔνλου ἡ αἰήτου) τῶν χρυσόων.
- Μόρσα (τό) = Ἐμβολαύ.
- Μόρε* (ir. morte) = Θάνατος.
- Μοριόδιο (τό. ir. mortorio)=
Κηδεία. Μορ. ἐπὶ ἀνθρώπων ἀποβι-
κῶν ἡ εἰσιμεθεντων.
- Μόρεν=Οικ. ἐν Ζακ. (1534).
- Μορφοέν* =Οικ. ἐν Ζακ. ἐκ
Μορρά (1683).
- Μορφοένος καὶ
- Μορφοινός ἡ Ομορφοινός=
Εὐειδής.
- Μόρωμα (τό) = Ἡμέρωσις.
- Μορόνω=Ἡμέρω, (ἴδωσις ἐπὶ
βρεφῶν ὅπως μὴ κλαίωσι), αργῶ. Δι-
βουκολῶ. (καθησυχάζω τινα ὅτ’ ὑπο-
σέσωσι ἢ αὖτις παραινόμενος).
- Μόρκα (ἡ) = “Ο. νινός.
- Μοοκάνης (ἡ Μοοκένος)
Τζαννῆς=Εὐολογίλος ἐκ Κρήτης ἐρ-
γασθεὶς ἐν τῷ ν. τοῦ ἐν τῷ φρουρίῳ
Ἄγ. Γεωργίου τοῦ Προδρόμου (1631)
καὶ τοῦ ἐν τῇ πόλει τῶν Ἄγ. Πάντων
(1634).
- Μοοκαναθεγμένος = “Ο. ἀνα-
ταραχθεὶς ἐν αὐτῷ καὶ ταραχθεὶς περιβαλ-
ψαι.
- Μοοκαρδίνι (τό) = Εἶδος ἀπίου.
- Μοοκάρδι (τό. “Ο. λ. Μοοκάρδι).
- Μοοκατέλο (τό) = Εἶδος τραυλῆς.
- Μοοκάτο (τό) = Εἶδος χονδρῆς καὶ
μελαγχρῆς σταφυλῆς. || — ἔτερον εἶδος
μοσκέτου λευκοῦ ὡς γουστουλιῶ. ||
- Μ.=Οἶνος ὁ ἀνθοειδής.
- Μοοκατοκόδυθο (τό) = Εἶδος
σταφυλῆς.
- Μοοκατόφλεγο (τό) = Εἶδος στα-
φυλῆς.
- Μοοκένια (Τροβία ἡ Τροβερία) =
Εἶδος τε ἱαλίδος.
- Μοοκέτα (ἡ) = Μικρον γένειον
μεταξὺ αἰχμῶος καὶ κάτω χείλους. ||
- Μ.=“Ο. νινός.
- Μοοκῆς (ὁ) = “Ο. νινός κενός λαοῦ.
κόχρου.
- Μοοκιά (ἡ. ἀνθ. Rose blanche) =
Δευκόρονον. || — Εὐνικη (τὸν ἑκα-
- με) ἀντὶ τὸ μ.=Ἐκκαρδίνος περι-
εμένη καθεστὴς ἀρμηταν
- Μοοκιάδου (ἡ) = Εὐβόλια.
- Μόσκο=(“Ο. ἀ. Κουζούλα).
- Μοσκοδολάδου = Εὐβόλια.
- Μοσκοδολάω = Μορσὸν ἀπόζω,
εὐβόλια, ὡς μορσος.
- Μοσκοδολισμα (τό) = Εὐβόλια.
- Μοσκοδολισμένος = Εὐβόλιος
καὶ ὁ νῆαν καὶ καθάρων περιελαμβόμε-
φισιν.
- Μοσκοδου* =Οικ. ἐν Ζακ. (1617).
- “Ορ. καὶ λ. Μόσχου).
- Μοσκοδουδο (τό) = Ἰκάρεν μυ-
ρεψκόν, (Βασιλικόν, Περικόν).
- Μοσκοδουδο κανέλα—Πλάο
καλύτερον κανέλα—Ἀπὸ τοῦ ἐν κί-
ἀνθ ἐκείνη—Πλάσι καλύτερον εἶν
ἐκείνη.
- Ἀνη. ἐπεμύκτερον.
- Μοσκολάχανο (τό) = Εἶδος ἀγρίου
λαχάνου.
- Μοσκολάβανο (τό) = Σιβαρξ, βαν-
ζόν.
- Μοσχόλιου* = Οικ. ἐν Ζακ. ἐκ
Πατρῶν (1772).
- Μοσκομυρισιμένος = Εὐβόλιος.
- Μοσκοπούλου* = Οικ. ἐκ Κρήτης
ἐν Ζακ. (1686) || —Μ. Ἀνιόλιος

«Ο Ἡλίας Παιπαθανασίου δὲν θῶ φῶνη πρὸ τῶν ἐχθρῶν.
 «Ὅχι! ὅχι! . . . Ὁ ἄμειν καὶ θά δείξῃ εἰς τὸν κόσμον
 ὅτι ὁ Ἕλλην ἐκπληρῶν τὸ καθήκον τοῦ, δὲν δειλίσκῃ, οὐτε
 ὑποχωρεῖ ποτέ. . .

Δ'.

Οἱ ἐχθροὶ περιουκλώνουν τὸν Ἡλίαν.
 Ἐκ δεξιῶν, ἐξ ἀριστερῶν, πανταχόθεν δπλα ἐχθρικά
 τὸν σκοπεύουσι.

Φώνηξε «Κάτω ἡ Ἑλλάς! !» τῷ λέγουσιν, ἡ θά ἀ-
 ποθήνης αὐθωρεῖ καὶ ἀμέσως.

— «ΖΗΤΩ Ἡ ΕΛΛΑΣ!» φωνάζει ἡ ἡρώς μας μὲ
 δυνάμει μαγικῆς φωνῆς καὶ ἐκκενῶ, διὰ τελευ-
 ταίαν φωνὴν τὸ περιστροφὴν τοῦ κατὰ τῶν τῆς ἀγκυρωμένης
 τοῦ Πατρίδος μας ἐλπίων, πίπτει νεκρὸς ἐν μέσῳ
 τῶν συριγμάτων χαλαρῆς σφαιρῶν. . .

Ε'.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ἄνθρωπος ὡς μήτηρ, πλήν εὐ-
 τυχή, ὑπερήφανος καὶ τρισευδαίμων ὡς: «Ἑλληνὶς μάνα
 τοῦ Ἡλία δὲν ἔλαβε πλέον εἰδήσεις καὶ γράμματα τοῦ
 παιδιοῦ τῆς. Πλήν ἡ ἄλλη μήτηρ τοῦ ἡ περιλημμένη μας
 Παιδὶς τοῦ, ἡ Ἑλλάς, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἰς τὸ
 μέγα καὶ πλήρες δόξης καὶ αἰμάτων βιβλίον τῆς τῶν πο-
 λυκρίμων μαρτύρων τῶν ὑπὲρ αὐτῆς θανόντων, ἐνέγραψε
 καὶ ἔνκ' ἐπὶ πλέον μαρτυρὰ: τὸν Ἡλίαν Παιπαθανασίου.

Ἐν Πάτραις.

Κοσμάς Η. Οὐνέμης.

† Π. ΧΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

(συνέχεια ἐκ τοῦ ἀρ. 376)

— ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ καὶ κατὰ
 Μαζαράκη Μιχαήλ, Κεφαλλῆν, ἐγεννήθη
 ἐν Χαβιάραις τῷ 1719. Ἠεροδαστο τοῦ Δαμφ-
 δοῦ, ἐσπούδασε μαθηματικὴν ῥητορικὴν, καὶ φι-
 λосоφίαν καὶ διωρίσθη ἐν τῷ Φλαγγιανῷ. Παι-
 τηθεὶς ἦλθεν εἰς Κεφαλληνίαν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
 Τσιτσέλη ἐν Ληξουρίῳ ἐξήγει κατὰ Κυριακὴν τὰς
 γραφάς. Ἀπεβίωσε τῷ 1801. Πονήματα: Πραγμα-
 τεῖα τῆς πρακτικῆς φιλοσοφίας. — Λογικὴ (ἐκ τῆς
 τοῦ Βολφίου). — Λογικὴ εἰτε Στοιχειώδης. — Ἐπιτο-
 μὴ τῆς μεταφυσικῆς. — Συνταγματικὸν θεολογικόν
 (ἅπαντα ἀνέκδοτα). — Ἐπιτομὴ τῆς ἠθικῆς θεολο-
 γίας ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Γερ. ἱερ. Σολωμοῦ. Κεφαλλη-
 νί. 1851.

— ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Κεφαλλῆν,
 σύγχρονος Κατηφόρου. Ἐσπούδασεν ἐν Παταύῳ
 φιλοσοφίαν. Τοῦτου εὐρηνται ἐπιγράμματα ἑλλη-
 νιστῇ.

— ΜΟΤΣΕΝΙΓΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ. Κερκυραῖος,
 μνημονεύεται ὡς ὑμνοδὸς τοῦ ιστοριογράφου
 Μαργαρίτη προτάξας τῆς ἐκδόσεως τοῦ λατινικόν
 ἐπιγράμματος.

— ΜΟΤΣΕΝΙΓΩΝ οἰκογένεια ἐκ Βενετίας ἀνώ-
 κησεν εἰς τὰς ἑλλ. γῆρας μετὰ τὴν ἀλυσιν τῆς
 Κ) πόλεως ὑπὸ Λατίνων. Ὁ Ζακύνθιος κλάδος με-
 τήναστευσεν ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἐπιλοφορήθη

κόμης. Τινὲς τούτων ἐγένοντο ἐπιφανεῖς ἐν Ρω-
 σίᾳ.

— ΜΟΤΣΕΝΙΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ νομομαθὴς ἐ-
 φδοιάζων τοὺς Ζακυνθίους τοὺς ἐξερχομένους κα-
 τὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ὁρλώφ. Μεταβὰς εἰς
 Ρωσσίαν ἐτιμήθη παρὰ Αἰκατερίνης μὲ τὸ ἀξίωμα
 ἰδιαιτέρου συμβούλου καὶ διωρίσθη πρέσβυς εἰς
 Τοσκάνην.

— ΜΟΤΣΕΝΙΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ υἱὸς τοῦ ἀνω Δη-
 μητρίου. Πρέσβυς τῆς Ἑπταν. Πολιτείας, ἐλθὼν
 εἰς Κέρκυραν κατέβαλε τὴν ἀναρχίαν, διωργά-
 νωσε τὸ σύνταγμα τοῦ 1803 καὶ τῷ 1806 ἐποίη-
 σε τὰς συνταγματικὰς μεταρρυθμίσεις. Μεταβὰς
 εἰς Πετροῦπολιν ἔλαβε πολιτικὰ ἀξιώματα καὶ
 παράσημα. Διωρίσθη πρέσβυς εἰς Νεάπολιν καὶ
 εἶτα εἰς Τορίνον, παραιτηθεὶς δὲ ἐλαβε συνταξὶν καὶ
 ἐξῆλθ' ἐν Βενετίᾳ, ἐνθα ἀπεβίωσε τῷ 1836. Διὰ διαθή-
 κης τοῦ ἀφίκε 30,000 ρο. εἰς τὸν ναὸν τοῦ
 Ἁγίου Γεωργίου καὶ 10,000 εἰς τὸ σχολεῖον
 Φραγγλίνου.

(ἀκολουθεῖ)

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ἅγιος Ἀντώνιος

Εὐνὴ τις εἰσελθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν γείτονος κατὰ τὴν
 ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ἤρπεν αὐτὴν ὑφαίνουσαν.
 Ἐκκλητὸς διὰ τὴν ἀσέβειαν ἠρώτησεν αὐτὴν διατί ὕφαι-
 νει κατὰ τοιαύτην μεγάλῃ ἐορτῇ, ἐκείνη δὲ ἀπήντησεν
 ὅτι ὁ ἅγιος Ἀντώνιος εἶνε μικρὸς ἅγιος. Τὴν νύκτα βλέ-
 πει κατὰ ὄναρ ἡ γυνὴ καλόγηρον εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν
 τῆς, σταθέντα πλησίον τοῦ ἱστοῦ (ἀργαλειοῦ) καὶ λέγον-
 τα πρὸς αὐτήν: Μικρὸς Ἀντώνιος εἶμαι μεγά-
 λους τροδὸν κινῶ. » Ἐντρομος ἡ γυνὴ ἀρυπνι-
 σθεῖσα καὶ μεταβὰς εἰς τὸν ἱστὸν εἶδεν ὅλον τὸ ὕφασμα
 κατατρυπημένον. Ἐκλαυσε πικρῶς καὶ μετενόησε.

Δ. Χ. Ζ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ—ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

— Τὰν σεβαστὴν συνάδελφον «Βλπίδα»
 εἰσελθοῦσαν κατ' αὐτὰς εἰς τὸ 35ον ἔτος ἀπὸ
 τῆς τακτικῆς καὶ ἀνελλιπούς ἐκδόσεως, ἐνθέρμως
 συγχαίρομεν εὐχόμεθα ὁμοίαν πρόδοον ἐπὶ μύ-
 κιστον, χάριν τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου καὶ
 τῆς δημοσιογραφικῆς μας ἀξιοπρεπείας.

«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ» Περιεχόμενα τεύχους 95 τοῦ
 Ἰανουαρίου. — 19' 9. — Αἱ φυλακαὶ τῆς τέχνης. Ὁ
 ἀρχαῖος τάφος. Τὸ συναπάντημα. Σκέψεις. Τὸ
 «κόμιο». Ὁ θάνατος τοῦ Τσιέλεγκα. Τὰ ἰδεώδη
 τῆς ἀνθρωπότητος. Χαλασμός. Ἡ θέλησις ἐν τῇ
 τέχνῃ. Οἱ γάμοι. Τὸ χλωμὸ κρινάκι. Οἱ πρότοι
 ἄνθρωποι. Γράμματα. Ἡ πνευματικὴ ιδιοκτησία.
 Μειδιάματα. Γράμματα καὶ Τέχναι. Εἰκόνες κλπ.

— «ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΝΕΑ» Περιεχόμενα ἀρ. 11
 τοῦ Ἰανουαρίου. Πρὸς τοὺς κ. κ. συνδρομητάς.
 Τὰ κύματα. Ὁ συνεταγισμὸς διὰ τὴν ἐκπαί-
 δεύσιν. Ἡ ἐκπαίδευσις καὶ τὸ πνεῦμα. Τὰ δάση ἐν

Ἑλλάδι. Ὁ σίδηρος ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, τὰ ἀντίδοτα τῶν δηλητηρίων. Ποικίλα. Οἱ σεισμοὶ τῆς Ἰταλίας. Ἡ Σαλώμη. Συνουλία ὑπὲρ τοῦ ἔθν. Οἰκοτροφείου. Ὁ Φάρος. Τεχνικὰ ζητήματα. Φαρμακογραφία. Θεοζίνη. Ἡμερολόγιον κτλ.

— «**ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ**». Ἀγγέλλεται ὑπὸ τοῦ λογίου κ. Φώτου Ρ. Διαμάντη ἡ ὑπὸ τὸν ἐναντι τίτλον προσεχῆς ἐκδοσις Ἡμερολογίου φιλολογικοῦ καὶ εὐθυμογραφικοῦ, ὁργάνου τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῖν ἀντὶ δρχ 2 δι' ἕκαστον τεῖχος.

— «**ΠΟΘΕΝ ΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΕΜΒΟΛΑ**». Ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου καὶ μελετηροῦ συγγραφέως κ. Α. Ν. Βερναρδάκη ἀνετυπώθη ἐκ τοῦ Μηνιαίου Παραρτήματος τῆς Ἑφημ. «Ἀθῆναι» ὑπὸ τὸν ἀνωθι τίτλον λίαν ἐνδιαφέρουσα πραγματεία περὶ τῶν Βυζαντινῶν ἐμβόλων, ὡς ἀπεκάλουν οἱ Βυζαντινοὶ τὰς κλειστάς ἀγορὰς ἢ στοὰς, ἥς τὴν ἀνάγνωσιν θερμότερα συνιστῶμεν τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν.

— Ἐν ἄλλῃ στήλῃ δημοσιεύομεν λίαν ἐπίχαρι ποίημα «Ὁ Τραγοῦνδιστὴς» ἀπαγγελθὲν ὑπὸ τοῦ μουσοτραφούς συνεργάτου μας κ. Α. Σαλούτση κατὰ τὴν ὑπὲρ τῆς Ἑκκλ. μουσικῆς δοθεῖσαν κατ' αὐτὰς ἐσπερίδα.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

— **Ἐκτὸς τῆς Ζακύνθου.** Ἡ ἑλληνικὴ τέχνη ἀπώλει κατ' αὐτὰς ἓνα τῶν σιμνοτέρων αὐτῆς ἱεροφαντῶν, τὸν ἐπὶ 20ετίαν καρποφόρος καὶ εὐδοκίμως διδάξαντα ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ καθηγητὴν τῆς Γλυπτικῆς ἀειμνηστον **Γεώργιον Βροδτον**. Λάτρις τοῦ Καλοῦ ἐτίμησε τὴν ἑλλ. τέχνην διὰ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ὄντως ἀθανάτων ἔργων καὶ κατέλιπε μνήμην σεβαστὴν πρὸς τοὺς γνωρίσαντας τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς, τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας καὶ τὸ εὐθὺ καὶ καθαρὸν, ὡς τὸ λευκότερον μάρμαρον, τῆς συνειδήσεως. «**Αἶ Μοῦσαι**» μετὰ πλείστων ἐνταῦθα ἐκτιμητῶν του, θερμὰ καταλείβουσι δάκρυα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀλησμονήτου καὶ πολυκλαύτου αὐτῶν φίλου.

— **ΕΓΧΩΡΙΑ. Θεοφάνεια.** Μετὰ πάσης ἐπισημότητος καὶ ἐκκλ. πομπῆς ἐτελέσθη καὶ ἐφέτος ἐν τῇ προκυμνίᾳ ἡ κατάδυσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. — **Πρωτοχρονιάτικη κίνησις.** Ἐνεκα τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τόπου καχεξίας καὶ τῶν πολλῶν ἀσθενειῶν καὶ θανάτων, οἵτινες συνέβησαν κατὰ τὸν λήξ. μῆνα εἰς τὴν πόλιν μ. (43 ἐν ὄλῳ), μικρὰ παρετηρήθη κίνησις καὶ ζωηρότης εἰς τὴν ἀγοράν. — **Ἄρτος.** Ἐνεκα τῆς ὑποτιμήσεως τῶν ἀλευρῶν καὶ τῶν διαμαρτυριῶν τοῦ τύπου, ὁ ἄρτος ὑπετιμήθη κατὰ ἓν λεπτόν, ἀλλ' εἶνε ἄψητος καὶ ἀθλίος ποιότητος. — **Ἐπιστημονικὴ διαλέξεις.** Ὁ γνωστὸς λόγιος κ. Κ. Λουκέρτας ἔδωκεν ἐσχάτως ἐκκύκλην λογιῶν καὶ ἐπιστημῶν διαλέξιν περὶ ζωτικῶν μαγνητισμοῦ. — **Λαϊκὴ Σχολή.** Ἐκτακτον ἑορτὴν ἔγχε τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἡ Δι. ἡ μ. Σχολή, ὅπου προσῆλθον ὁ Σ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ λοιπαὶ τοῦ τόπου μ. Ἀρχαί. Πλὴν τῶν πακτικῶν μαθημάτων, διδάχθέντων ὑπὸ

τῶν κ. κ. Σ. Λούγκρη γυμν. καὶ Γ. Βανδώρου ἐπιθ. ὁραϊότατον ἀπήγγειλε ποίημα ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Ἰταλῶν ὁ ποιητὴς κ. Ἀ. Μαρτζώκης καὶ ὑπερτίστησεν ἐκ μέρους τῆς ἰταλ. Κοινότητος τὴν Δημ. Ἀρχὴν ὁ ποιητὴς κ. Ἀγ. Σαλούτσης ἐπὶ ταῖς ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν ἐνεργείαις της. — **Ἀρραβῶνες.** Ἡ συμπαθητικὴ δεσποινὶς Ἰωάννα Σ. Νταγιάντα ἀνιήλλαξεν ἀρραβῶνος δακτύλιον μετὰ τοῦ καλοῦ νέου κ. Ἰωάννου Κατσίκη Σ. Δάφνου. — **Ἑορταί.** Μεθαύριον Σάββατον ἄγουν τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτῶν ἡ μικρὰ δ. ε. Ἀμπελορράβδην Δ. Ἀντωνία, ἡ δ. ε. Ἀντωνία Χ. Παράσχη καὶ οἱ κ. κ. Κονίδης Ἀντ. Κασμάτης Ἀντ. Μουζάκης Π. Ἀντ., Ριζότοϊ Ἀντ. καὶ Στραβοπόδης Ν. Ἀντ. Δὲν ἑορτάζουν οἱ κ. κ. Κομοῦτος Ἀντ., Δομενεγίνης Ἰ. Ἀντ., Μακρῆς Δ. Ἀντ., Στραβοπόδης Δ. Ἀντ. καὶ Τσιρογιάννης Ἀντ. — **Θεατρικά.** Ἀφίκετο καὶ ἤρχισεν ἀπὸ προχθὲς τῶν πρᾶσταισι τῶν ὁ περηνισμένων θίσος τῆς κ. Κυβέλης Ἀδριανῶν. Ἡ κοινὴ μ. μετ' ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ ὑπεδέχθη τὸν καθ' ὅλην καὶ ὑπὸ ἐποψιν ἐκλογῆς καλλιτεχνῶν καὶ ὑπὸ ἐποψιν πλουσιωτάτου δραματολογίου καὶ νεωτάτου σκηνοῦ διανόμου ἄριστον τοῦτον θίασον, προτιθέμενον νὰ δώσῃ σιρὰν 10 παραστάσεων, ἐν αἷς καὶ τὸ ἀριστούργημα τοῦ λογίου συμπολίτου μας κ. Γρ. Ξινοπούλου «Φωτεινὴ Σάντερη» ἡ ὁ «Κόκκινος Βράχος», ἥς ἡ ὑπόθεσις ἐκτυλισσομένη εἰς τὸ Ἀκρωτήρι τῆς Ζακύνθου, θὰ τέρψη, θὰ συγκινήσῃ, θὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ μέγα θὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινῆς μ. — **Θάνατοι.** Ἀπὸ τῆς ὁ θάνατος ἐπιπεσὼν εἰς τὴν πόλιν μ. κατ' αὐτὰς ἀφῆρπας πολυτίμους ὑπάρξεις καὶ εἰς βεβύτατον ἐβύθισε πένθος σεβαστὰς οἰκογενείας. Μεταξὺ τῶν τῶσαν θανάτων δικαίως θρηνοῦμεν τὴν ἀπώλειαν τῆς πολυδωκρύτου καὶ εὐγενούς δεσποινῆς **Ἀναστασίας Ἑλ. Μαρτινέγκου**, τῆς ἐριτίμου καὶ μεμορφωμένης δ) ἡς **Λουίζης Τυπάλδου Ἠρέτεντέρη**, τῆς πολυκλαύτου καὶ ἐναρέτου δ) ἡς **Ἀγγελικῆς Π. Τσουλούφη**, ἡμετέρας πενθερᾶς, τῆς πολυστενάκτου νεάνιδος **Ἑλένης Π. Τσουλούφη**, ἡμετέρας γυναικιδέλου, τοῦ εὐεργίτου καὶ εὐγενούς ἱατροῦ **Σπυρ. Θ. Καραμαλίκη**, τοῦ ἐντίμου καὶ χρηστοῦ **Δημητρίου Γιάκου** τοῦ συμπαθοῦς καὶ ἀγαπητοῦ συμβεργάτου **Νικολάου Γεγάντε** καὶ τοῦ ἐναρέτου νέου **Γεωργίου Δικοπούλου**, ὧν ἡ μνήμη ἔστω τρις αἰωνία καὶ ἀγήρατος. — **Εὐχαριστήρια.** Αἱ πένθουσαι οἰκογένειαι Ἀδελφῶν Ἑλ. Μαρτινέγκου, Λουδ. Ρώμα καὶ Ἰω. Κομοῦτου, Ἀδελφῶν Π. Τσουλούφη, Δ. Χ. Ζώη, Στ. Πήλικα, Σπ. Καραμαλίκη, Ἀδελφῶν Δ. Γιάκου, Διον. Ν. Γεγάντε καὶ Διον. Δικοπούλου, ἐκφράζουσι τὰς θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς συμμερισθέντας τῆς θλίψεως των ἐπὶ ταῖς πληξάσεσι αὐτὰς συμφοραῖς. — Ἐγκατασταθεῖς ὀριστικῶς ἐνταῦθα ὁ ἀξιότ. συμπολίτης μ. κ. Ἰω. Α. Κοκκίνης μηχανικός ἀνταλμαβάνει οἰκονομῶν ἐργασίαν, ἥτοι σχέδια οἰκοδομῶν, ἀποθηκῶν καὶ ἐρχομένην αὐτῶν ὑπὸ δρους ὡς οἶον τε εὐνοϊκοῦς. — Πωλεῖται οἰκὸπέδον παραπλεύρως τοῦ ναοῦ τῆς Θ. Βλασά μου Πληροφροῦ καὶ πρᾶγμα.

— Πολλὰ τῶν εἰρησίων μ. προσεχῶς.

ΤΥΠΟΓΡ. Κ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΡΓΑ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ